Publicat pe (https://www.bnm.md)

16.09.2024

Situația financiară a sectorului bancar pentru semestrul I al anului 2024

Situația financiară a sectorului bancar, conform datelor prezentate de către bănci, este caracterizată prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii, depozitelor persoanelor fizice, depozitelor persoanelor juridice.

Profitul aferent exercițiului în comparație cu perioada similară a anului precedent s-a micșorat, preponderent ca urmare a diminuării veniturilor din dobânzi. Veniturile din dobânzi s-au micșorat, în principal, din cauza diminuării veniturilor obținute din investiții în titluri de datorii (VMS, CBN), a veniturilor de la mijloacele plasate la BNM (rezerve obligatorii) și a veniturilor obținute de la activitatea de creditare.

Creditele neperformante în valoare absolută și creditele expirate au înregistrat o diminuare. Respectiv, indicatorii calității portofoliului au înregistrat o îmbunătățire comparativ cu finele anului precedent.

Concomitent, s-a micșorat rata fondurilor proprii ca urmare a creșterii cuantumului total al expunerii la risc cu 6 155.2 mil. lei (8,7%) (majorarea creditelor).

La situația din 30.06.2024, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei.

Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

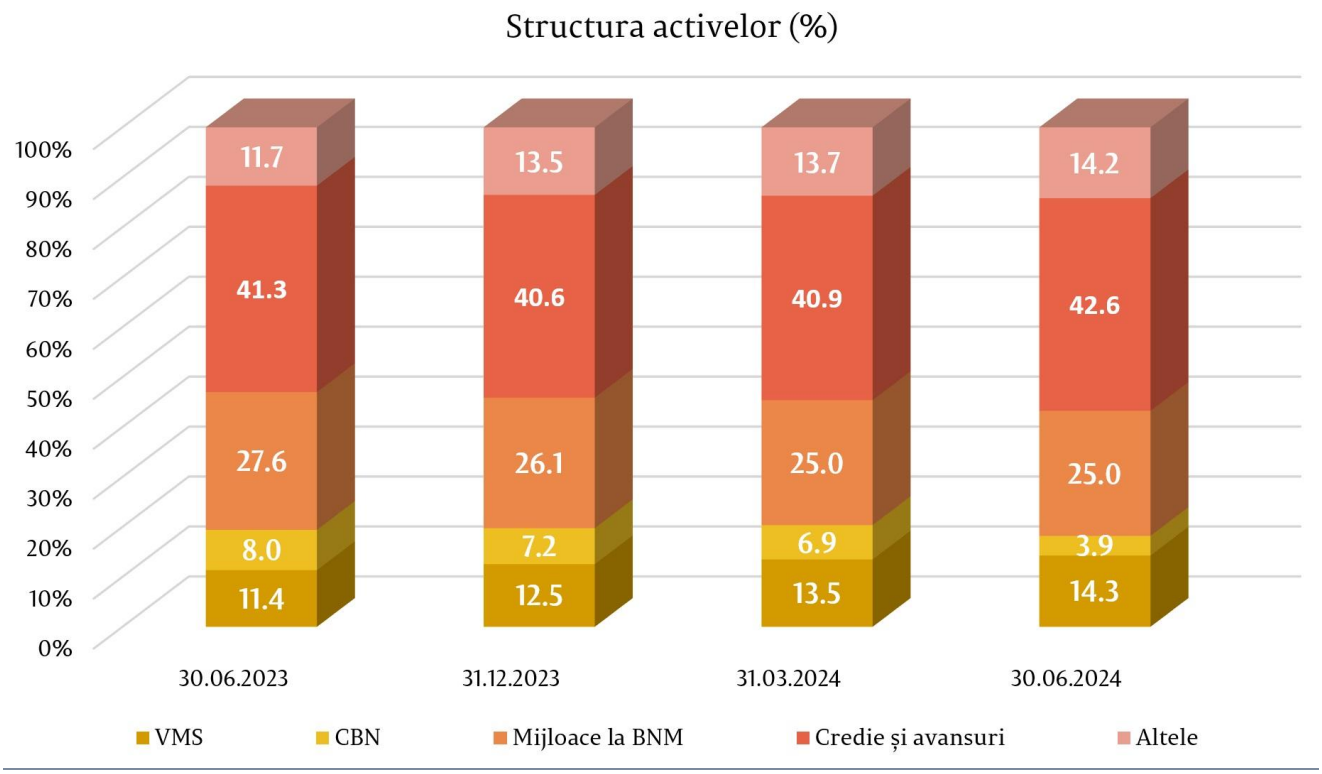
La 30.06.2024, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 161 297,1 milioane lei, majorându-se pe parcursul primului semestru al anului 2024 cu 4,8% (7 442,5 milioane lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat", care a constituit 42,6% (68 673,9 milioane lei), fiind în majorare cu 2,0 puncte procentuale (p.p.) față de finele anului precedent. Ponderea mijloacelor plasate la BNM a constituit 25,0% (40 382,5 milioane lei), fiind în descreștere cu 1,1 p.p., iar ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și în certificatele BNM a reprezentat 18,2% (29 372,6 milioane lei), fiind în descreștere cu 1,5 p.p. Restul activelor, care constituie 14,2% (22 868,1 milioane lei), sunt menținute de către bănci în alte bănci în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc. Ponderea acestora s-a majorat cu 0,7 p.p. comparativ cu

sfârșitul anului 2023.

[1]

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 43,2% din totalul activelor sau 69 613,8 milioane lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 8,9% (5 7187,3 milioane lei).

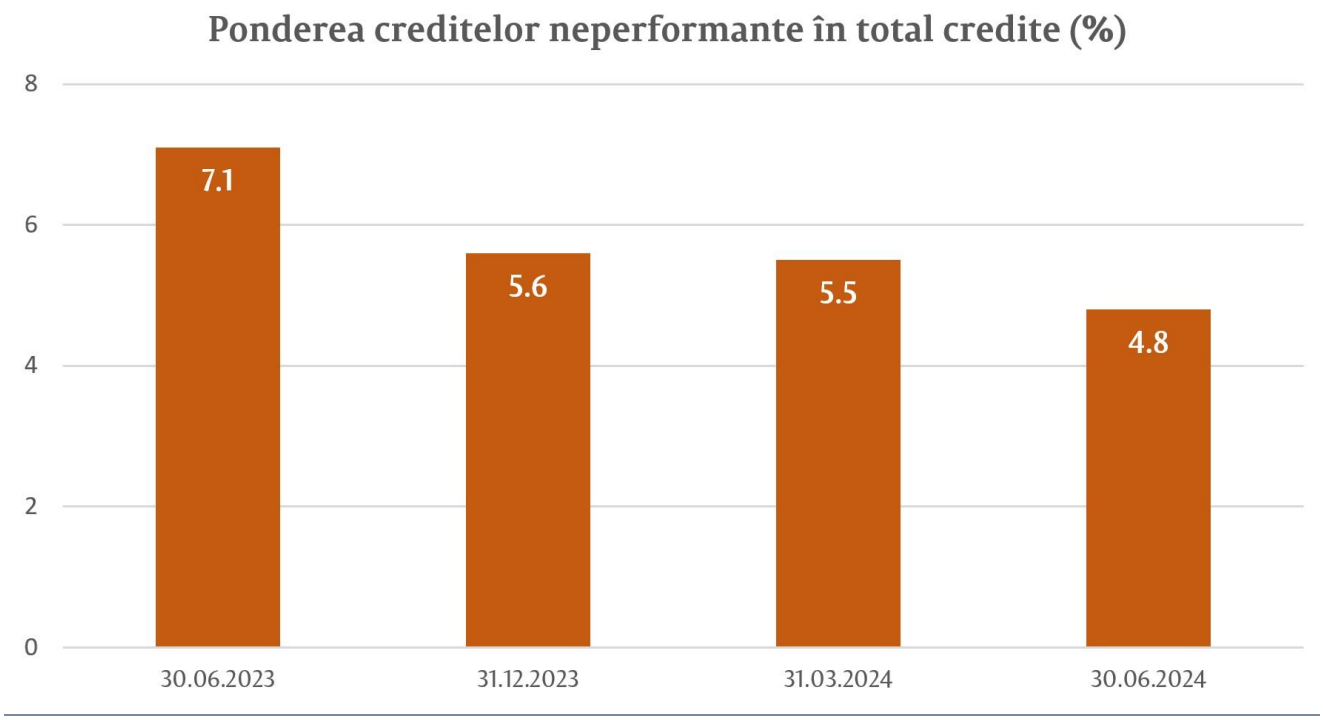
Cea mai mare creștere a fost înregistrată la creditele acordate pentru procurarea / construcția imobilului – cu 1 654,8 milioane lei (12,5%) până la 14 937,1 milioane lei, la creditele de consum cu 1 384,7 milioane lei (12,4%) până la 12 584,6 milioane lei, la creditele acordate în domeniul prestării serviciilor - cu 584,1 milioane lei (26,9%) până la 2 752,4 milioane lei și la creditele acordate comerțului – cu 572,0 milioane lei (4,0%) până la 14 810,6 milioane lei.

Totodată, cea mai mare descreștere pe parcursul semestrului I al anului 2024 a fost înregistrată la alte credite acordate cu 183,6 milioane lei (8,1%) până la 2 103,5 milioane lei.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a micșorat cu 0,8 p.p., constituind 4,8% la 30.06.2024, indicatorul menționat variind de la 3,4% până la 6,0%, în funcție de bancă.

Totodată, creditele neperformante în valoare absolută s-au micșorat cu 4,8% (171,5 milioane lei) până la 3 375,7 milioane lei.

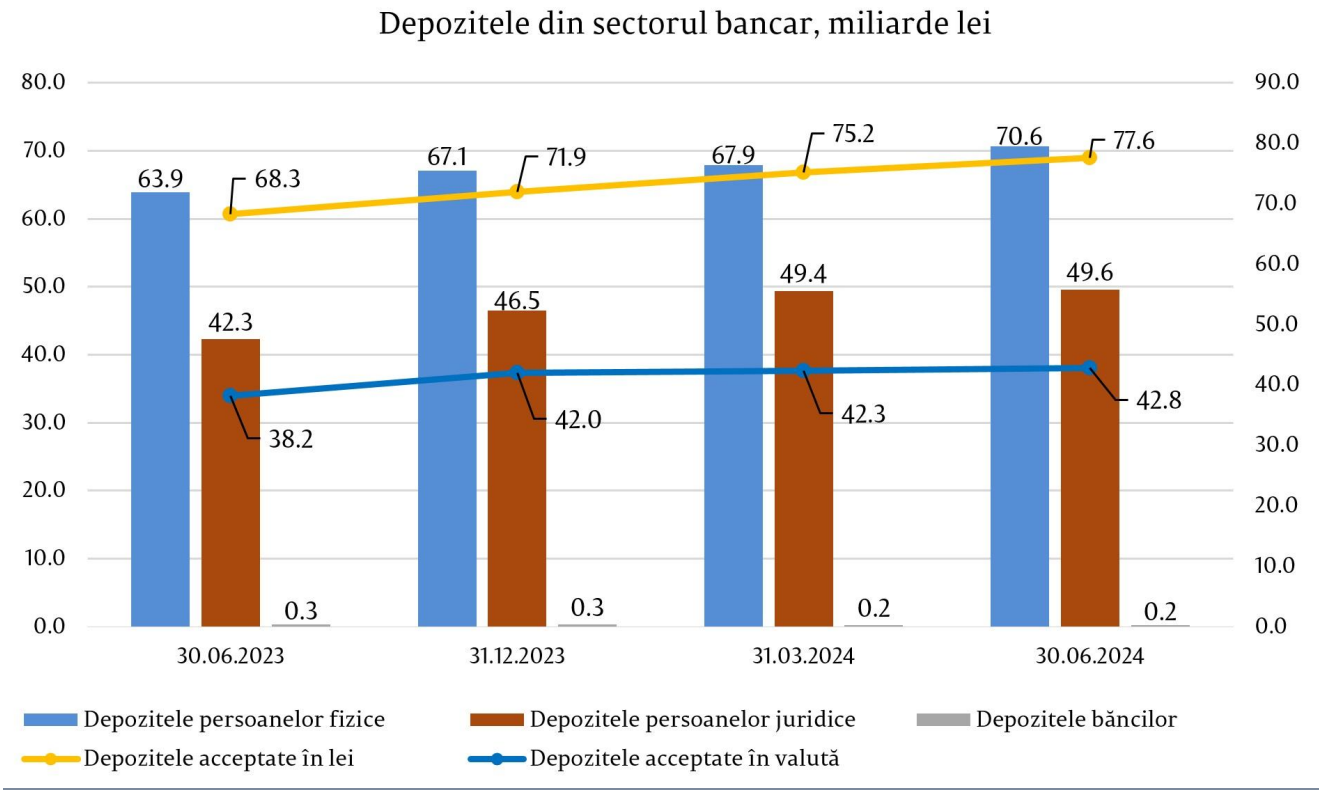
De asemenea, în perioada analizată s-au micșorat creditele expirate cu 19,9% (406,2 milioane lei) până la 1 632,7 milioane lei. Ponderea creditelor expirate în totalul creditelor a constituit 2,4%, micșorându-se cu 0,9 p.p. în comparație cu 31.12.2023, variind de la 0,9% până la 5,1%, în funcție de bancă.

[2]

Totodată, în perioada de referință s-a înregistrat majorarea soldului total al depozitelor cu 6 591,9 milioane lei sau cu 5,8%, constituind 120 455,7 milioane lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 58,6% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 41,2% și depozitele băncilor - 0,2%), ca urmare a creșterii soldului depozitelor persoanelor fizice cu 3 545,0 milioane lei (5,3%) până la 70 633,7 milioane lei și al depozitelor persoanelor juridice cu 3 140,4 milioane lei (6,8%) până la 49 648,4 milioane lei.

În totalul depozitelor, 64,5% au revenit depozitelor în lei, soldul majorându-se cu 5 733,5 milioane lei (8,0%) comparativ cu sfârșitul anului precedent și a constituit 77 638,1 milioane lei la 30.06.2024. Depozitele în valută au constituit 35,6% din totalul depozitelor, soldul acestora s-a majorat pe parcursul perioadei de referință cu 858,5 milioane lei (2,0%), alcătuind 42 817,7 milioane lei.

[3]

Veniturile și rentabilitatea

La 30.06.2024, profitul în sectorul bancar a însumat 1 743,8 milioane lei, micșorându-se cu 672,2 milioane lei (27,8%) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Micșorarea profitului a fost determinată de diminuarea veniturilor din dobânzi cu 2 086,5 milioane lei (31,8%). Totodată, s-au majorat veniturile din diferențe de curs valutar cu 261,1 milioane lei (36,3%) și veniturile din onorarii și comisioane cu 127,5 milioane lei (8,1%). Concomitent, s-au micșorat cheltuielile cu dobânzile cu 1 142,0 milioane lei (45,4%), iar cheltuielile neaferente dobânzilor (cheltuielile privind onorarii și comisioane, cheltuielile administrative, provizioanele, deprecierea activelor financiare și nefinanciare etc.) s-au majorat cu 147,6 milioane lei (3,7%).

Veniturile totale au constituit 7 249,6 milioane lei, micșorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 1 666,6 milioane lei (18,7%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 61,8% (4 478,4 milioane lei), iar veniturile neaferente dobânzilor – 38,2% (2 771,2 milioane lei).

Concomitent, cheltuielile totale au constituit 5 505,8 milioane lei, micșorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 994,4 milioane lei (15,3%), dintre care cheltuielile cu dobânzile au constituit 25,0% (1 374,9 milioane lei), iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 75,0% (4 130,9 milioane lei).

La 30.06.2024, rentabilitatea activelor a constituit 2,2%, fiind în descreștere cu 0,6 p.p. comparativ cu finele anului precedent, iar rentabilitatea capitalului a constituit 13,0%, fiind în descreștere cu 3,2 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul primului semestru al anului 2024, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt, peste limitele reglementate.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,70 (limita ≤1), variind de la 0,26 până la 0,87 în funcție de bancă și majorându-se cu 0,01 în comparație cu finele anului 2023.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, de asemenea, a fost respectat de către toate băncile, variind de la 1,38 pe banda de scadență până la o lună inclusiv până la 159,68 pe banda de scadență între o lună și 3 luni inclusiv.

Indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate pe sector a constituit 260,9% (limita ≥ 100%), variind de la 160,4% până la 886,3%, fiind în descreștere față de finele anului 2023 cu 21,4 p.p.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 30.06.2024, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 28,8%, fiind în micșorare cu 1,2 p.p. față de finele anului precedent, variind între 22,2% și 60,6%. Toate băncile au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale" (≥10%).

De asemenea, toate băncile au respectat cerința indicatorului „Rata fondurilor proprii totale", luând în considerare amortizoarele de capital.

La situația din 30.06.2024, fondurile proprii totale au constituit 21 855,5 milioane lei și au înregistrat o creștere de 4,6% (953,7 milioane lei). Creșterea fondurilor proprii a fost determinată de reflectarea de către unele bănci a profiturilor eligibile după desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și după obținerea permisiunii BNM privind includerea în fondurile proprii a profiturilor obținute.

La situația din 30.06.2024, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și expunerile față de persoanele lor afiliate, cu excepția unei bănci, la care a fost înregistrată depășirea limitei de 30% a sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau un grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor, reprezentând 53,3%. În conformitate cu capitolul IV punctul 26 din Regulamentul cu privire la expunerile mari nr.109 din 5 aprilie 2019, depășirea limitei indicatorului menționat nu se consideră încălcare în cazul în care banca menține o cerință suplimentară de fonduri proprii privind excedentul respectiv și respectă această cerință.

De asemenea, toate băncile au respectat limita poziției dominante pe piața bancară, fiind sub limita de 35% a acestui indicator privind mărimea activelor, cu excepția unei bănci, în cadrul căreia a fost înregistrată depășirea limitei de 35% a poziției dominante pe piața bancară după mărimea activelor, constituind 35,8%.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul trimestrului II, 2024, Banca Națională a Moldovei (BNM) a continuat activitățile de elaborare și actualizare a actelor normative secundare întru aplicarea Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor și promovarea cerințelor Basel III.

În acest context, prin HCE nr.177 din 27.06.2024 s-au operat modificări la Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.117/2018.

Această instrucțiune (COREP) a fost completată cu prevederi aferente unui instrument nou de supraveghere a lichidității (lichiditatea pe benzi de scadență) care va permite BNM să monitorizeze mai eficient lichiditatea băncilor. Formularul C 66.01 Benzi de scadență este un raport în baza căruia băncile vor prezenta informația despre viitoarele fluxuri de numerar contractuale generate de toate elementele bilanțiere și extrabilanțiere, precum stocul de active negrevate de sarcini sau de alte surse de finanțare de care dispune banca din punct de vedere juridic și practic, ieșirile contingente și elementele-memorandum repartizate pe benzi de scadență. Informația furnizată de către bancă va servi drept bază pentru monitorizarea suplimentară a lichidității de către BNM în vederea asigurării, la necesitate, prin instrumentele aflate la dispoziția supraveghetorului, menținerea unui nivel adecvat de active lichide.

Corespunzător, raportul reprezintă un instrument de monitorizare de către BNM a decalajelor dintre intrările și ieșirile contractuale de lichiditate ale băncii pentru intervale de timp definite. Instrumentul de monitorizare reprezentat de benzile de scadență acoperă fluxurile contractuale și ieșirile contingente.

Totodată, menționăm că raportul C 66.00 Benzi de scadență, conform celor mai bune practici europene, se utilizează la evaluarea lichidității băncii în cazul acordării asistenței de lichiditate în situații de urgență.

Vezi și

Tag-uri
depozite [4]
credite [5]
statistica [6]
capitalul [7]
activele [8]
lichiditatea [9]
soldul creditelor [10]
profitul băncilor [11]
banca [12]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-pentru-semestrul-i-al-anului-2024

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/SF-1_1.jpg [2] https://www.bnm.md/files/SF-2_1.jpg [3] https://www.bnm.md/files/Sf-3_1.jpg [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca